

Høringsnotat offentlig høring af udkast til forvaltningsplan for sæler

Udkastet til forvaltningsplan for sæler har været i offentlig høring i perioden 22. januar - 6. marts 2020.

Der er modtaget høringssvar fra:

- Århus Universitet (DCE)
- Danish Association of Zoos and Aquaria (DAZA)
- Bornholm og Christiansø Fiskeriforening (BCF)
- Danmarks Fiskeriforening PO (DFPO)
- Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri PO (FSK)
- Dansk Akvakultur (DA)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF)
- Danmarks Amatørfiskerforening (DAFF)
- Ferskvandsfiskeriforeningen For Danmark (FFD)
- Limfjordsrådet (LR)
- Limfjordssammenslutningen (LS)
- Danmarks Naturfredningsforening (DN)
- Dyrenes Beskyttelse (DB)
- WWF Verdensnaturfonden (WWF)
- Danmarks Jægerforbund (DJ)
- Dansk Land og Strandjagt (DLS)
- Struer Kommune (SK)

I det følgende gennemgås de indkomne høringssvar. Bemærkninger er angivet med forkortelse for høringsspart og Miljøstyrelsens (MST) bemærkninger er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gennemgået i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om de enkelte høringssvar henvises til høringssportalen (www.hoeringsportalen.dk).

Århus Universitet (DCE): det samlede antal spættede sæler er i tilbagegang med et fald på 2% over de seneste fem år. Det er kun i den vestlige Østersø der har været en fremgang på 5% pr år. Det passer således ikke længere at "arten er i fremgang i alle områder undtagen Limfjorden". Tilsvarende er antallet af gråsæler ved Christiansø og Rødsand faldet siden 2015.

I forhold til eventuel jagttid på sæler anbefaler DCE, at det i givet fald bør følges op med en udvidelse af overvågningen. Bestanden af spættet sæl er faldet med 2% pr år over de seneste 5 år og da spættet sæl er udsat for andre presfaktorer end jagt (virus epidemier, forurening, forstyrrelser) kan selv

beskedne jagttryk forårsage betydelig nedgang i en bestand. Med den usikkerhed der er i den nuværende overvågning kan der gå lang tid før en reel tilbagegang i en lokal bestand bliver opdaget.

DCE gør opmærksom på, at der bør strammes op i forhold til at få bragt flere af de sæler som nedlægges i forbindelse med regulering ind til videnskabelige undersøgelser. F.eks. ved som i Sverige at stille krav om, at de ikke må skydes på dybere vand end at de kan findes, hvis de synker.

DCE gør desuden opmærksom på, at sælskræmmere kan have en betydelig effekt på marsvin og medføre et betydeligt tab af levesteder for denne art. Sælskræmmere bør derfor ikke anvendes uden forudgående tilladelse fra de relevante myndigheder.

Endelig peger DCE på nogle faktuelle oplysninger, som skal rettes/tilføjes. Der efterlyses i den forbindelse oversigt over, hvor der må reguleres hvilken sælart og på hvilke tider af året.

MST:

Sælskræmmere kan have betydelig negativ effekt på andre dyr som marsvin og odder. Der er p.t. ingen regler om hvor de må anvendes. Det vil blive taget op i en kommende opdatering af forvaltningsplanen for marsvin om der skal indføres begrænsninger i hvor de må anvendes. Nyere undersøgelser fra DCE har vist, at sælskræmmere kan have væsentlig effekt på odder, hvorfor det ikke kan anbefales at anvende dem i år. Dette vil blive indarbejdet i forvaltningsplanen.

Bjærgning af sæler kan volde problemer, særligt når det gælder gråsæler i områder med stor havdybde, ikke mindst i Østersøen omkring Bornholm. Sæler reguleres i dag af hensyn til at forebygge konkrete skader. Da det allerede i dag er forbundet med nogen vanskelighed at skyde sæler ved fiskerredskaber er det Miljøstyrelsens vurdering, at et strammere krav om bjærgning vil være uhensigtsmæssigt i forhold til at få skudt problemsæler. Der er derfor ikke umiddelbart planer om, at stramme krav om bjærgning. Der er fortsat en bjærgningspræmie på 500 kr. i forbindelse med regulering af gråsæler ved Bornholm.

Faktuelle oplysninger vil så vidt muligt blive indarbejdet i planen. Herudover giver bemærkningerne ikke anledning til ændringer.

Danish Association of Zoos and Aquaria (DAZA) opfordrer til, at der i forskningen skelnes mellem forskning, der er målrettet mod sælers påvirkning på kystnært fiskeri og torskebestand, og forskning, hvor der kan være tale om andre typer påvirkninger på fiskeri og torskebestand. Begge årssammenhænge bør afdækkes som en del af forskningsarbejdet.

Med hensyn til overvejelse af en eventuel jagttid på spættet sæl, ønsker DAZA, at en potentiel jagt på spættet sæl ikke må påvirke artens gunstige bevaringsstatus.

I det videre arbejde ønsker DAZA at blive inddraget i forbindelse med Udarbejdelse af etiske retningslinjer for bæredygtig sælturisme, Information om sæler, samt Forskning i udvikling af bæredygtig sælturisme.

MST: bemærkningerne giver ikke umiddelbart anledning til ændringer i forvaltningsplanen. DAZA vil blive inddraget i arbejdet med etiske retningslinjer.

Bornholms og Christiansøs Fiskeriforening (BCF) peger på, at det største problem er parasitspredningen, som påvirker torsken i østlige Østersø. BCF frygter, at det også vil påvirke andre fiskearter og medføre kollaps af bestandene. BCF mener, at sælernes prædation på torsken er en meget stor trussel mod genopretningen af torskebestanden og foreslår, at bestanden af gråsæler i Østersøen

skal reduceres til 10.000 individer og at dette skal ske i samarbejde med de øvrige lande omkring Østersøen.

BCF er meget forundrede over oplysningerne om den lave registrering af sælskadet fangst, som de mener er meget langt fra virkeligheden. BCF oplyser, at en stor del af den Bornholmske fiskerflåde er stoppet på grund af gråsælernes hærgen i Østersøen.

MST: En fælles international forvaltning af gråsælerne i Østersøen indgår som en indsats i forvaltningsplanen, men forudsætter, at der kan opnås enighed om mål for forvaltningen. Der er pt. meget forskellige holdninger til sælbestanden i landene omkring Østersøen. Ministeriet arbejder løbende på at søge opbakning til en fælles forvaltning af gråsæler med landene omkring Østersøen, bl.a. via HELCOM.

Det anslås, at der er 45-60.000 gråsæler i hele Østersøen og en bestandsregulering ned til 10.000 ville derfor betyde afskydning på mellem 35 og 50.000. Det har hidtil været meget svært at få skudt det antal gråsæler, som det har været tilladt i landene omkring Østersøen. Det er ikke tilladt at aflive sælunger, fange sæler i garn eller regulere dem på liggepladserne i reservater eller i Natura 2000-områder med sæler på udpegningsgrundlaget. Reguleringen må derfor foregå ved skydning af sæler i vandet eller på klipper, sten og sandbanker uden for de beskyttede områder. Den form for regulering er meget vanskelig og tidskrævende.

Der blev i perioden 2016-2020 kun skudt ganske få gråsæler ved Bornholm, selv om det har været muligt at skyde op til 40 hvert år. Det har også været svært at få udnyttet kvoter for reguleringsjagt i Sverige og Finland. MST vurderer derfor, at det vil være mere hensigtsmæssigt, at der arbejdes på, at der kan gennemføres en målrettet regulering af sæler, der går i fiskernes garn i kystnære områder med væsentlige fiskeriinteresser.

MST har i samarbejde med 4 fiskere fra Bornholm gennemført et pilotprojekt i 1. kvartal 2020. I projektet fik 4 lokale fiskere og jægere betaling af staten for at bruge tid på regulering af sæler og projektet skulle vise, om det er muligt at få afskudt den eksisterende kvote. Samlet blev der brugt ca. 200.000 kr. og nedlagt 27 gråsæler på ca. 650 timer. En væsentlig del af sælerne blev skudt fra land fiskerne har oplyst, at der er registreret et væsentligt fald i omfanget af sælskadet fisk i det område, hvor de fleste sæler blev reguleret.

Muligheden for at indberette sælskadet fangst til Fiskeristyrelsen blev iværksat for at undersøge, om der var behov for en kompensationsordning. Det må dog konstateres, at det kun har været relativt få fartøjer, som har gjort brug af muligheden. Det var således kun 38 fartøjer som deltog med indberetninger i 2019. Der er mange fejl i indberetningerne og omtalen af værdisætningen vil derfor blive slettet da den er meget usikker.

Herud over giver høringssvaret ikke anledning til ændringer i forvaltningsplanen.

Danmarks Fiskeriforening PO (DFPO) er skeptiske i forhold til påstanden om, at "gunstig bevaringsstatus skal gælde for forekomsten i hver enkelt medlemsstat", og DFPO mener ikke, at en målrettet indsats mod "garnsæler" vil løse det grundlæggende problem, selv om det muligvis kan have en lokal effekt.

DFPO gør opmærksom på, at der er problemer med sæler i hele landet – ikke kun ved Bornholm.

DFPO byder forenkling af regler for tilladelse til regulering, og at planen på flere områder tydeligt giver indtryk at fiskeriets problemer tages alvorligt, velkommen, men er utilfredse med at overfiskeri nævnes som en af årsagerne til økologisk ubalance i Østersøen.

DFPO mener at spredningen af parasitter er den afgørende faktor i forhold til torskenes dårlige kondition og gydning. Hertil kommer sælernes prædation på torsken.

DFPO peger på, at en bestand på 10.000 gråsæler bør være nok til at sikre, at arten ikke er truet i Østersøen og, at det kræver en international indsats hvis bestanden skal reduceres til det niveau, som DFPO mener er nødvendigt for at bringe dem i balance med den øvrige natur.

Endelig peger DFPO på, at der må være fejl i opgørelsen af sælskadede fangst, men erkender, at der er mange fiskere, som ikke opgør og indberetter skaderne.

MST har tidligere rettet henvendelse til Kommissionen og fået bekræftet, at bevaringsstatus for gråsæl skal vurderes inden for det nationale område. Det indgår i forvaltningsplanen, at Danmark vil arbejde for, at der bliver en fælles forvaltning af bestanden af gråsæler i Østersøen.

MST er ikke enig i, at fiskeri ikke har haft betydning, når man ser på det samlede økosystem i Østersøen. Der har bl.a. været et omfattende fiskeri efter sild og brisling, som normalt udgør en meget væsentlig andel af sælernes føde, lige som de er vigtige fødeemner for torsk og laks.

MST er enig i at sæler spiller en rolle i forhold til torskenes dårlige kondition og gydning, men mener ikke det er godtgjort, at de er den væsentligste faktor. Nyere undersøgelser fra DTU viser, at iltsvind, lavt saltindhold, stigende havtemperatur og fødemangel spiller væsentlig ind på torskens trivsel.

Der henvises til bemærkninger anført under høringssvar fra BCF i forhold til bestandsregulering af gråsæler og problemer med registrering af sælskadede fangst. Herudover giver høringssvaret ikke anledning til ændringer i forvaltningsplanen.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri PO (FSKPO): mener, at udkastet indeholder mange gode tiltag, og er i forhold til den nuværende forvaltning, et skridt i den rigtige retning. Planens overordnede mål, bør være at der findes en balance imellem sæler, den øvrige natur og fiskeriet.. FSKPO understreger, at de foreslåede initiativer skal igangsættes hurtigt, og at g der skal findes penge til de enkelte indsatser. FSKPO anbefaler, at de enkelte indsatser og deres fremdrifter rapporteres årligt til Folketinget.

FSKPO mener, at der mangler en tydelig prioritering af et EU-spor, som skal give Danmark muligheder for at regulere sælbestanden. Der skal ske en kortlægning af sælernes påvirkning af muligheder for at opnå andre målsætninger, herunder i Havstrategidirektivet og fiskeripolitikken. Danmark bør udfordre forpligtelsen til beskyttelse i habitatdirektivet uden, at bestanden sættes i fare overordnet set.

Der skal laves en udredning af, hvilke værktøjer, der mangler i forhold til at kunne regulere sæler med henblik på at ændre Habitatdirektivet. Der skal arbejdes på at fjerne sæler på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder, der ligger tæt på kystfiskerområder.

FSKPO finder det positivt, at reguleringstilladelser gøres mere smidige, men efterlyser, at reglerne i den ny bornholmerordning kommer til at gælde i hele landet, herunder at afstand til fiskeredskaber sættes op til 500 m. FSKPO bakker op om indførelse af generel jagttid på sæler.

FSKPO mener ikke, at den lave indberetning af sælskadet fangst stemmer med den oplevelse fiskerne har eller andre undersøgelser. Årsagen til den manglende registrering skyldes en forventning i fiskeriet om, at det ikke nytter. Det foreslås derfor, at der træffes beslutning om at indføre en kompensationsordning, hvis fiskerne registrerer skaderne.

FSKPO mener, at forskning i sælernes effekt på det øvrige økosystem skal opprioriteres, herunder prædationseffekt og om sæler skræmmer fisk væk fra de kystnære områder.

FSKPO støtter udbredelse af anvendelse af sælsikre redskaber samt andre forskningsresultater, men peger på, at der mangler penge til implementeringen.

MST: Udgangspunktet for forvaltningsplanen er habitatdirektivets krav om, at sæler skal forvaltes på en måde, der ikke er i strid med opnåelsen eller opretholdelsen af gunstig bevaringsstatus. Det fremgår dog af forvaltningsplanen, at dette skal ske på en måde, der begrænser de konflikter beskyttelsen medfører særligt i forhold til fiskeriet. Fremdriften i forvaltningsplanen vil blive fulgt i sælarbejdsgruppen, hvor interessentgrupper og forskningsinstitutionerne er repræsenteret. MST orienterer løbende ministeren, som træffer beslutning om behov for ændringer og eventuel inddragelse af folketetinget.

Med hensyn til bestandsregulering og internationalt samarbejde henvises til bemærkninger anført under BCF og DFPO.

Et medlemsland kan ikke ensidigt fjerne en art fra udpegningsgrundlaget i et Natura2000-område. Af habitatdirektivets art. 4 fremgår det, at hver medlemsstat udarbejder en liste over lokaliteter (Natura 2000-områder), og det oplyses, hvilke naturtyper efter bilag I og hvilke arter efter bilag II, der findes på disse lokaliteter. Der er en forpligtelse til at sætte alle arter, på udpegningsgrundlaget i alle de områder, hvor arten har en væsentlig forekomst. Når en art er kommet på udpegningsgrundlaget vil en fjernelse heraf skulle ske på et videnskabeligt grundlag og i enighed med EU-Kommissionen. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at det vil være meget vanskeligt at opnå enighed om at fjerne gråsæl fra udpegningsgrundlaget i de Natura2000-områder, hvor den er medtaget, ikke mindst Ertholmene, som udgør gråsælernes eneste hvileplads i det område.

Forvaltningsplanen indeholder en indsats om "Forenkling af procedurer ved ansøgning om tilladelse til regulering", om at ansøgningsproceduren gøres mere fleksibel ved, at tilladelser kan meddeles for en længere varighed og for flere individer end hidtil, så fiskere med behov for regulering af sæler, ikke skal søge så ofte, som nu. Miljøstyrelsen vil ved udmøntningen af denne indsats i dialog med sælarbejdsgruppen se på, om vilkår for regulering for spættet sæl og/eller gråsæl i hele eller dele af landet kan gøres mere ensartede. Udgangspunktet er dog, at reguleringen fortsat skal ske inden for rammerne af habitatdirektivets krav om overensstemmelse med gunstig bevaringsstatus. Miljøstyrelsen vil justere indsatsen så den i forvaltningsplanen udvides til "Forenkling af procedurer ved ansøgning om tilladelse til regulering og vilkår herfor".

Indførelse af jagttid på spættede sæler blev drøftet i Vildtforvaltningsrådet i december 2019, og det blev konkluderet, at der på det foreliggende grundlag ikke var opbakning til indførelse af jagttid. Det blev bl.a. anført, at der skulle være bred politisk opbakning til forslaget, at det skulle være muligt at anvende sælskind og sælkød, at der var stor risiko for anskydninger, at det er gråsæl som udgør det største problem for fiskeriet – ikke spættet sæl, samt at den rekreative værdi af sælsafari bør prioriteres frem for jagt.

Forslaget om fortsat diskussion af spørgsmålet om jagttid vil derfor blive taget ud af planen.

Med hensyn til indførelse af en kompensationsordning henvises til, at der har været meget lav interesse for registrering af sælskadede fangst. Der er således ikke dokumenteret et behov for en kompensationsordning.

Det fremgår af forvaltningsplanen, at forskning og omsætning af forskningsresultater i praksis skal fastholdes og udvides. Ministeriet arbejder løbende med at afdække, hvordan dette kan ske. Der er allerede gennemført en række forskningsprojekter og MST vil i 2020 foretage en kortlægning af hvor der er mest behov for yderligere undersøgelser.

Dansk Akvakultur (DA) ønsker mulighed for mere permanente og længerevarende tilladelser til regulering af sæler ved havbrugene. De korte tilladelser, som kan gives i dag, er for ufleksible og administrativt tunge til at virke hensigtsmæssigt i forhold til havbrugenes konflikter med sæler. Det er derfor væsentligt at fremtidige mere lempelige og mere målrettede reguleringsmuligheder også komme til at gælde havbrugserhvervet.

DA anmoder om at blive medlem af sælarbejdsgruppen og har nogle konkrete ønsker til tilføjelser i teksten, så det klart fremgår at akvakultur og havbrug også er omfattet.

MST kan oplyse, at havbrugere hidtil har været behandlet på samme måde som erhvervsfiskere når de har søgt reguleringstilladelser. Det er hensigten, at dette skal fortsætte, således at eventuelle ændringer i forhold til erhvervsfiskere også kommer til at gælde for havbrugere.

Der er flere som har anmodet om at blive optaget i sælarbejdsgruppen, men MST vurderer, at gruppen har en passende størrelse og sammensætning med en passende/god repræsentation af forskellige interessegrupper og faglig viden. I tilfælde af særlige udfordringer i relation til interessegrupper, som ikke er repræsenteret i arbejdsgruppen, vil MST sørge for at disse interessegrupper bliver hørt i relation til dette.

Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF): støtter initiativer vedr. forenkling af tilladelse til regulering, fjernelse af krav om kursus i sælregulering, undersøgelser af muligheder og problemer ved brug af sælskræmmere, indsats mod regulering, bedre registrering af sælskader og drøftelse af indførelse af jagttid.

DSF foreslår, at man skal kunne skræmme eller regulere sæler, der opholder sig i vandløbenes fredningsbælter i den periode, hvor fredningsbælterne er gældende, samt i områder hvor der er forbud mod garnfiskeri som f.eks. ved sluser og meget snævre farvande. Tilsvarende skal der være mulighed for at bortskræmme og regulere sæler i områder, hvor brakvandsgedder gyder.

DSF anmoder om at blive medlem af sælarbejdsgruppen.

MST: Med hensyn til brug af sælskræmmere i fredningsbælter omkring åmundinger indførte ministeriet i 2018 en mulighed for at regulere spættet sæl i å-løb af hensyn til pressede fiskebestande og fiskeri. Der blev i den forbindelse iværksat undersøgelser af bl.a. brug af sælskræmmere til at stoppe sæler på vej op i åerne. Desværre har sælskræmmere vist sig at have negativ påvirkning af odder og kan derfor ikke anbefales i åerne. MST vil i efteråret 2020 i samarbejde med sælarbejdsgruppen se på om der er grundlag for, at udvide ordningen med regulering af sæler i åer til også at gælde i fredningszonerne ved åernes udløb, samt ved sluser o.l. MST vil tilsvarende i samarbejde med sælarbejdsgruppen undersøge om, der er grundlag for at indføre særlig regulering af hensyn til gyde- og opvækstområder for brakvandsgedder. En udvidelse af ordningen

forudsætter, bl.a. at det kan dokumenteres, at der er en skade af et vist omfang og af om der findes alternative løsninger.

Der er flere, som har anmodet om at blive optaget i sælarbejdsgruppen, men MST mener gruppen har en passende størrelse og sammensætning med en god repræsentation af forskellige interessegrupper og faglig viden. Hvis der opstår særlige problemer/udfordringer i relation til interessegrupper, som ikke er repræsenteret i arbejdsgruppen, vil MST sørge for at disse interessegrupper bliver hørt.

Danmarks Amatørfiskerforening (DAFF) hilser velkommen, at krav om sæljægerkursus afskaffes, og at tilladelser til regulering forlænges til at gælde for kalenderåret. DAFF mener, at de nye regler i bornholmerordningen, hvor der må reguleres op til 500 m fra både erhvervsfiskeres og fritidsfiskeres fiskeredskaber, skal udvides til hele landet.

MST henviser til bemærkninger anført under FSKPO vedr. retningslinjer for regulering.

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark (FFD) peger på, at sæler i den danske natur ikke har naturlige fjender. For at have en sund og bæredygtig bestand, af især den spættede sæl, vil jagttid på denne, være ønskelig, måske med kvoter.

Der efterlyses meget lettere mulighed for at få reguleringstilladelser til sæler i vandløb og i fredningsbælter ved åernes udløb i fjorde og havet samt ved sluser.

FFD støtter en forenkling af proceduren ved ansøgning om tilladelse til regulering og fjernelse af krav om kursus som forudsætning for reguleringstilladelse. Foreningen støtter desuden bedre registrering af sælskader i fiskeriet.

MST henviser til bemærkninger under FSKPO i forhold til spørgsmål om jagttid.

Med hensyn til regulering i fredningsbælter ved åers udløb m.v. henvises til bemærkninger under DSF.

Der er allerede meget enkle retningslinjer fra myndighedernes side i forhold til regulering af sæler i åer med sårbare fiskebestande. Der gives reguleringstilladelse i alle åer med sårbare fiskebestande, hvor der dokumenteres forekomst af sæler i gydeperioderne. Ansøgning sker digitalt som for alle andre typer af regulering, og der gives tilladelse til regulering af flere sæler i hele gydeperioden. Lodsejere skal under alle omstændigheder inddrages, hvis der skal udføres regulering med skydevåben fra deres jord og det kræver et tæt samarbejde mellem lodsejere og lystfiskerorganisationer. Erfaringer fra samarbejdet mellem myndigheder, lodsejere og lystfiskere ved Karup Å er gode og MST kan ikke se at det er muligt at gøre det mere enkelt.

Limfjordsrådet (LR) mener, at der mangler en helt basal viden om sammenhæng mellem sælbestandenes størrelse, mobilitet og dens generelle og lokale påvirkning af fiskebestandene. Denne viden er helt afgørende for, at der kan opstilles en egentlig forvaltningsplan, der eventuelt kan føre til en regulering af bestandene. LR opfordrer til, at der iværksættes yderligere undersøgelser, der kan klarlægge interaktioner mellem sælbestandene og fiskebestandene. I forhold til fiskebestandene i

Limfjorden mener forskerne, at fiskebestanden i fjorden er ”låst fast” og mangler en kickstart for at udvikle sig til en sund bestand igen uden at vide, hvad der nøjagtig skal til, men hælder til, at prædation på fisk fra andre arter, herunder sæler kan være afgørende. Med udgangspunkt i Limfjorden bør iværksættes de fornødne undersøgelser, der kan danne grundlag for en egentlig forvaltningsplan på fjordniveau med mål for sælbstanden (minimum og maksimum) i forhold til at opretholde en bæredygtig bestand af både sæler og fisk.

MST: Forvaltningsplanen tager udgangspunkt i habitatdirektivets regler for sikring af gunstig bevaringsstatus i hele landet, og der vil ikke blive udarbejdet forvaltningsplaner for de enkelte fjorde. MST er dog enig i, at Limfjorden er et område, hvor det bør være muligt at lave undersøgelser af effekten af regulering af sæler samt andre presfaktorer på fiskebestandene, men det kræver, at der kan findes finansiering af yderligere forskning. Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i forvaltningsplanen.

Limfjordssammenslutningen (LS) mener, at en massiv tilvækst af sæler i fjorden har medført, at sæler i perioder mangler føde, og at de sultne sæler trækker op i åerne med udløb i Limfjorden. Limfjordsrådets indsamling af sælobservationer viser, at der er rapporteret sæler i stort set alle de større vandløb ved Limfjorden. Sælernes skader er nu så omfattende, at der flere steder er overhængende fare for, at mange års frivilligt arbejde med bestandsophjælpningen af havørreder i vandløbene går tabt på blot én sæson.

LS støtter en forenkling af procedurer ved ansøgning om tilladelse til regulering, fjernelse af krav om kursus som forudsætning for reguleringstilladelse, undersøgelse af muligheder og problemer ved brug af sælskræmmere, indsats mod ulovlig regulering med brug af garn, bedre registrering af sælskader i fiskeriet samt drøftelse af eventuel indførelse af jagttid på spættet sæl.

LS ønsker, at man i ferske vande når frem til at regulere problemsæler uden ansøgning og uden rapport, men i respekt for fredningstid og under iagttagelse af jagtlovens regler i øvrigt.

LS opfordrer til, at der gives adgang til regulering af spættet sæl i de fredningsbælter, der allerede er fastsat ved vandløbsmundinger til havet eller fjorden, ved kritiske flaskehalse som havne, udløb ved sluser og indsnævring, samt i fredningsbælte for garnfiskeri.

MST: Det skal bemærkes, at antallet af sæler i Limfjorden har været meget stabilt over en meget lang årrække. MST er enig i, at problemerne med sæler i åerne sandsynligvis skyldes fødemangel i fjorden. Men årsagen er ikke, at der er kommet flere sæler i fjorden.

Det er muligt at indføre jagttid eller give en tilladelse til regulering uden ansøgning så længe spættet sæl er i gunstig bevaringsstatus, men da der bl.a. i Limfjorden er tale om relativt små delbestande, er det væsentligt, at der er en styring af hvor mange sæler der nedlægges i forbindelse med regulering.

Med hensyn til mulighed for regulering af sæler i åer og i fredningsbælter ved udløb m.v. henvises til bemærkninger under DSF. Bemærkningerne giver ikke anledning til yderligere ændringer i planen.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) finder grundlæggende, at det er en fagligt funderet, konstruktiv og fyldestgørende forvaltningsplan og noterer, at planen sætter konflikterne mellem sæler og fiskeri i forhold til, at økosystemerne i nogle havområder er i ubalance på grund af overfiskeri og generelt dårlige miljø- og naturforhold. Det er afgørende vigtigt, at de reelle konflikter mellem sæler og fiskeri ses i lyset af de grundlæggende og bagvedliggende årsager. Derfor er planens oplæg til yderligere forskning i årsagerne til tilbagegang i det kystnære fiskeri, samt fortsat forskning i årsagen

til den svækkede torskebestand i Østersøen, helt centrale elementer for både at hjælpe fiskeriet og forvalte sælerne rigtigt. DN anbefaler, at der afsættes resurser til denne forskning.

DN peger på, at nye forvaltningstiltag for gråsæl i Danmark forudsætter at ynglebestanden vokser og opnår gunstig bevaringsstatus. Dette forudsætter, at der er en stor bestand i den indre Østersø, således at dyr vil søge til danske ynglelokaliteter. Dette bør afspejles i planen.

DN bakker op om muligheder for regulering af spættet sæl og gråsæl, som beskrives, herunder en forenkling af proceduren for ansøgning. Men DN er fulkommen uforstående over for fjernelsen af kravet om deltagelse i et kursus som forudsætning for at måtte regulere sæler.

DN er imod indførelse af generel jagttid på sæler og efterlyser som ramme for en eventuel drøftelse, at de jagtetiske regler inddrages – herunder at nedlagt vildt som udgangspunkt skal kunne anvendes. DN henviser til at Vildtforvaltningsrådets principper for fastsættelse af jagttider ikke synes opfyldt.

MST: Med hensyn til kursus i regulering af sæler skal det bemærkes, at et sådant kursus kun har været afholdt på Bornholm. Den regulering, som er foregået i resten af landet gennem flere år, er sket med baggrund i, at jægeren har jagttegn og riffeltilladelse samt en kort skriftlig vejledning forud for reguleringen. I 2019 blev der udstedt i alt 87 tilladelser til 55 ansøgere, og der blev nedlagt i alt 48 spættede sæler. MST er ikke bekendt med, at denne regulering har givet anledning til anskydninger eller farlige situationer. Det vil være en væsentlig opstramning i forhold til den hidtidige praksis, hvis disse reguleringsjægere skal have et kursus for at fortsætte reguleringen. MST fastholder derfor, at der ikke er grundlag for at gøre kurset obligatorisk.

I forhold til indførelse af jagttid henvises til bemærkninger under FSKPO

De faglige bemærkninger vil i størst muligt omfang blive indarbejdet. Høringssvaret giver ikke anledning til yderligere ændringer.

Dyrenes Beskyttelse (DB) finder, at forvaltningsplanen er afbalanceret i forhold til de mange forskellige interesser i sælerne i Danmark. DB er dog meget forundrede og bekymrede over initiativet med drøftelse af indførelse af jagttid på spættet sæl. Der peges bl.a. på, at Vildtforvaltningsrådet ved mødet i december 2019 ikke kunne støtte op om at indføre jagt på spættet sæl, og at muligheden for regulering er tilstrækkelig. DB tager på det skarpeste afstand fra at åbne for jagt på spættet sæl.

DB mener desuden, at det er en skidt idé at fjerne kravet om kursus for at kunne regulere sæler. Sæljagt er vanskelig at udføre uden alvorlige dyreværnsproblemer, så et kursus inden man går i gang må være et oplagt krav.

MST: I forhold til indførelse af jagttid henvises til bemærkninger under FSKPO

Med hensyn til sæljægerkurset henvises til bemærkninger om under DN

WWF Verdensnaturfonden (WWF) har følgende hovedbudskaber:

- der mangler videnskabeligt grundlag for reguleringsforslaget på grund af manglende evidens på effekten af regulering af de såkaldte "problemsæler".
- ikke at Bornholmerordningen hverken skal gøres permanent, udvides til fritidsfiskere eller at proceduren til regulering skal forenkles.

- at den tidligere tilladelse til regulering af spættet sæl i Karup å var kritisabel, og at reguleringsmuligheden ikke bør videreføres i den nye forvaltningsplan uden solide videnskabelige undersøgelser af truslen og forskningsbaserede forsøg med alternativer til regulering.
- at udregningen af kvotestørrelserne bør specificeres, og der bør angives et kvoteloft.
- at når det indrapporterede omfang af sælskader er så lavt bør reguleringen ikke optrappes.
- at der mangler argument for, at fritidsfiskerne skal kunne regulere, da de ikke er økonomisk afhængige af deres fangster.
- at sælernes genindvandring bør anses og italesættes af Miljøministeriet som en forvaltningssucces og ikke udelukkende som en trussel mod fiskeriet.
- at sælerne i højere grad bør promoveres som en positiv del af den danske naturturisme, og at det store økonomiske potentiale i sælturisme i mange dele af landet bør undersøges.
- at jagttid på spættet sæl bør udelukkes, og at det ikke er nødvendigt at igangsætte drøftelser om evt. jagttid i Vildtforvaltningsrådet.
- at ulovlig regulering af sæler med garn er wildlife-kriminalitet som bør efterforskes og straffes efter lovgivningen på dette område.

WWF anser regulering af sæler som en kortsigtet og urealistisk løsning og mener, at der mangler videnskabeligt grundlag for reguleringen. WWF anerkender, at økonomisk compensation ikke er en optimal langsigtet ordning, men foretrækker dette som en midlertidig løsning.

MST: Formålet med forvaltningsplanen er, at sikre at sæler kan opnå eller opretholde gunstig bevaringsstatus, samtidig med at konflikterne med fiskeriet i videst muligt omfang reduceres. Forvaltningsplanens retningslinjer for regulering afspejler derfor en stillingtagen til om forudsætningerne for regulering er tilstede. MST er enig i, at det ville være optimalt med danske undersøgelser af effekten af regulering på fiskeriet, men mener at resultaterne af de svenske undersøgelser kan overføres til danske forhold. Kravet om nærhed til faststående fiskeredskaber skal sikre, at det så vidt muligt er "garnsæler" som bliver reguleret. Som anført i bemærkninger til FSKPO vil MST i samarbejde med sælarbejdsgruppen se på retningslinjerne for regulering.

Med hensyn til regulering af sæler i åerne, viser erfaringerne tydeligt, at det er muligt at regulere effektivt uden anskudninger, og at der er en klar effekt i forhold til antallet af observationer i åerne allerede efter relativt få reguleringer. Der er iværksat videnskabelige undersøgelser i forbindelse med reguleringen, herunder om f.eks. sælskræmmere kan bruges som alternativ. Det ser desværre ud til at dette ikke er muligt uden utilsigtede bivirkninger på bl.a. odder. Brug af sælskræmmere i åerne kan således ikke anbefales.

Der er ikke fastsat nogen kvotestørrelse for reguleringen af f.eks. sæler i åerne. Dette skyldes, at det løbende bliver vurderet i forbindelse med dispensationerne, hvor mange sæler der allerede er skudt, hvad bestandsopgørelserne i området viser, og om der aktuelt er andre presfaktorer som f.eks. sygdom i bestanden. Disse faktorer skal vurderes i forhold til det aktuelle problem med de skader sælerne giver anledning til. For så vidt angår kvoten på 40 gråsæler i farvandet omkring Bornholm blev den fastsat med inspiration fra svenskerne. Kvotestørrelsen vil indgå i den evaluering af forsøgsordningen, hvor et antal lokale fiskere og jægere med jagttegn og riffeltilladelse bliver ansat til at skyde sæler i en periode, der skal ske i foråret 2020.

Det skal bemærkes, at der ikke er åbnet for, at fritidsfiskere kan få en reguleringstilladelse. Det er kun omkring Bornholm, hvor der er åbnet op for, at jægere, som deltager i reguleringen også kan skyde gråsæler i nærheden af fritidsfiskernes garner. Det sker ud fra et ønske om at nedbringe antallet af garnsæler omkring Bornholm, og at det med stor sandsynlighed er de samme sæler, som angriber både erhvervsfiskernes og fritidsfiskernes garn.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i forvaltningsplanen.

Danmarks Jægerforbund (DJ) finder, at forvaltningsplanen repræsenterer et rimeligt kompromis mellem ønsket om beskyttelse af sælerne og hensynet til fiskeriinteresserne, som har problemer med sælerne. DJ noterer, at det fremhæves i forvaltningsplanen, at ændringer i bestandsstørrelserne af sæler kan medføre behov for ændringer i forvaltningen, og forudser, at især antallet af gråsæler i danske farvande i fremtiden kan stige kraftigt.

DJ støtter initiativ til fælles forvaltning i HELCOM-regi for gråsæler i Østersøen og en forenkling af ansøgningsprocedure for regulering af sæler.

DJ ser en mulighed for jagt på spættet sæl, men understreger, at jagt i givet fald skal ske fra fast grund og med særligt uddannede jægere. Derudover skal sælskind og sælkød kunne anvendes, og der skal være en bred politisk opbakning til jagten.

MST: bemærkningerne giver ikke umiddelbart anledning til ændringer i forvaltningsplanen.

Dansk Land og Strandjagt (DLS) Myndighederne skal sikre en sælbestand ved danske kyster, der sikrer det kystnære fiskeri. DLS anbefaler en langt bedre registrering af sælskader på fiskegrej og fisk. Forenkling af procedurer ved ansøgning om tilladelse til regulering er meget vigtigt for borgerne, alt for ofte vanskeliggør myndighederne simple tilladelser.

MST: bemærkningerne giver ikke umiddelbart anledning til ændringer i forvaltningsplanen.

Struer Kommune (SK)

Der er ingen konkret beskrivelse af, hvornår ungerne fødes og hvilken periode der er mest kritisk i forhold til forstyrrelser, hvilket kunne være nyttig viden for relevante myndigheder, der skal varetage hensynet i deres afgørelser. Reservatbekendtgørelserne for vildtreservaterne bør revideres i henhold til anbefalingerne i rapporten fra Århus Universitet: "VURDERING AF FORSTYRRELSESTRUSLER I NATURA 2000-OMRÅDERNE".

MST vil indarbejde oversigt over yngle- og fældeperioder i forvaltningsplanen, og det vil blive inddraget i arbejdet med etiske retningslinjer for naturturisme på havet.

Anbefalingerne fra AU indgår som en del af baggrundsmaterialet for Miljøstyrelsens vurderinger af behovet for revision af reservatbekendtgørelserne, som gennemføres i 2020-2025.